

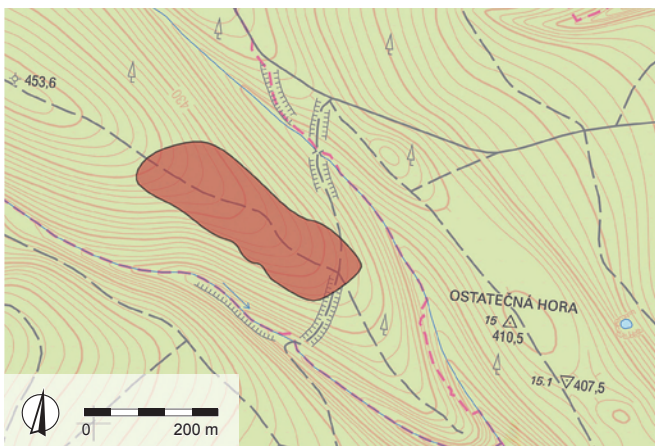
i ověřovány dříve zjištěné situace. První ověřovanou lokalitou se v srpnu 2023 stal sídelní areál v exponované poloze, náležející kultuře s moravskou malovanou keramikou.

Poloha se nachází na jižním okraji katastru obce Račice-Pístovice (dříve k. ú. Račice) v trati „Stará zahrádka.“ Zjištěné stopy osídlení se nacházejí v nadmořské výšce 415–430 m ve vrcholových partiích k jihovýchodu orientovaného hřbetu, jehož severní a jižní stranu lemují prudké svahy. Jihovýchodní strana je chráněna soutokem potoka Luštínka a jeho bezejmenného pravostranného přítoku, jedinou bezpečně přístupnou stranou je tak prostor hřbetu na severozápadě (obr. 11). Lokalita je částečně zalesněna vzrostlým lesem, částečně je pokryta mýtinou s čerstvě vysazenými stromky.

Výzkumný tým, jehož součástí byl i M. Režný, se dle jeho pokynů vrátil na přibližné místo, ze kterého při předchozích průzkumech získal keramický materiál. Ačkoliv se přímo v terénu, kvůli změně struktury lesa, původní místo objevu nepodařilo dohledat, tak díky studiu snímků laserového leteckého skenování bylo možné vytipovat další relikty osídlení. Tři z těchto reliků byly v terénu ověřeny mikrovrypem, přičemž dva z nich obsahovaly keramický materiál. V prvním případě se podařilo vyzvednout dva kusy keramiky, ve druhém potom dalších sedm kusů. Materiál je většinou silně erodovaný s velkým množstvím ostrůvků. V nalezeném souboru byl kromě nezdobených kusů zastoupen okraj nádoby s profilací typickou pro kulturu s moravskou malovanou keramikou a jeden fragment nádoby s částečně ulomeným plastickým výčnělkem. Soubor není příliš chronologicky citlivý a jako celek jej lze datovat pouze rámcově do období kultury s moravskou malovanou keramikou. Přihlédneme-li ke slovnímu popisu nálezů získaných M. Režným (v současnosti jsou nálezy, původně uložené na Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., nezvěstné), který v souboru rozpoznal několik výčnělků typu sovi hlavičky, bylo by možné lokalitu chronologicky zařadit do mladšího stupně této kultury.

Literatura

AMČR: Záznam M-202400427 [cit. 2024-06-13]. Archeologická mapa České republiky.

Obr. 11. Račice-Pístovice. Poloha lokality s vyznačeným rozsahem osídlení. Autor E. Urban.

Fig. 11. Račice-Pístovice. Location of the site with marked extent of settlement. Author E. Urban.

Summary

In 2023, a systematic survey was undertaken to revisit prehistoric sites that had been investigated by M. Režný from the late 1990s until 2012 but were not previously recorded in the literature. This survey not only involves re-examining these sites but also thoroughly reviewing the findings obtained by M. Režný, with some previously documented archaeological contexts being verified in the field. In August 2023, the site in ‘Stará zahrádka’ field (Račice-Pístovice cadastral area, Vyškov District; Fig. 11) was examined. Although the original contexts could not be located, three newly identified relics were documented and sampled through shovel testing. Two features yielded ceramic material dated to the Moravian Painted Ware culture.

Eliáš Urban, Mojmír Režný, Klára Rybářová

Sivice (okr. Brno-venkov)

„Nebosádky“, parc. č. 996/5.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2050122N, 16.7781783E

V průběhu výstavby rodinného domu v poloze „Nebosádky“ na parcele č. 996/5 byla prozkoumána pravidelně obdélná sídelní jáma lengyelské kultury. Do stejného období, nebo jen rámcově do neolitu, lze datovat i části dvou rozsáhlých hliníků dokumentovaných zde pouze v profilu terénního zářezu. Jde o další část lokality zkoumané P. Kosem od roku 2022 (viz zpráva níže).

Literatura

Neuveдено.

Summary

Another part of a Neolithic settlement, including a regular rectangular settlement pit from the Lengyel culture period, was investigated during a rescue excavation conducted in connection with the construction of a family house in Sivice (Brno-Country District) in ‘Nebosádky’ field.

David Parma

Sivice (okr. Brno-venkov)

„Nebosádky“, parc. č. 993/10, 993/15; 995, 1040.

Kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., inv. č. 5/23-4, 49, 52, 53, 57, 129, 139, 140, 154, 157, 158, 169, 191, 255, 266–285.

Lokalizace: WGS-84: 49.2046578N, 16.7775325E

Během výstavby komunikací a inženýrských sítí v poloze „Nebosádky“ bylo v rýhách vodovodu a kanalizace pro novou domovní výstavbu zachyceno polykulturní pravěké sídliště, které zemědělsky využívalo jižních sprašových svahů polních tratí „Štarcary“, „Štarcárky“. Pozůstatky několika potravinářských pecí, zásobních jam a jam sloupových, představujících základy nadzemních dřevěných domů, bylo možné spojit s osídlením staršího i mladšího neolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A multi-period prehistoric settlement was uncovered during the construction of roads and utility infrastructure in 'Nebosády' field in Sivice (Brno-Country District). The remains of several ovens, storage pits, and post holes, representing the foundations of above-ground wooden houses, are associated with both the Early and Late Neolithic periods.

Petr Kos

Těšetice (k. ú. Těšetice u Znojma, okr. Znojmo)

„Sady“, parc. č. 4023/3.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.8871758N, 16.1531181E

Na začátku července roku 2023 proběhl záchranný archeologický výzkum při stavbě rodinného domu na okraji obce Těšetice, v poloze „Sady“. V základových pasech byly prozkoumány a zdokumentovány dva zahlobené objekty obsahující materiál datovatelný podle soudobé relativní chronologie (cf. Čižmář 1998) do období kultury s lineární keramikou, fáze Ib.

Literatura

Čižmář, Z. 1998: Nástin relativní chronologie lineární keramiky na Moravě (Poznámky k vývoji výzdobného stylu). *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* LXXXIII(1-2), 105-139.

Summary

Two features from the early phase of the Linear Pottery culture period were documented during the construction of a family house on the outskirts of Těšetice (Znojmo District) in 'Sady' field.

David Humpola

Troubky-Zdislavice (k. ú. Troubky, okr. Kroměříž)

Lesní trať „Kuča“, parc. č. 2268/6.

Lengyelská kultura. Výšinné sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. AU167-AU179.

Lokalizace: WGS-84: 49.2275700N, 17.2384700E

Archeologickým výzkumem provedeným v souvislosti s údržbou lesní cesty Slížanská na západním okraji parcely č. 2268/6 na katastrálním území Troubky (okr. Kroměříž) byly zdokumentovány dva objekty, které je možné pouze obecně interpretovat jako sídlištní jámy. Nepočtený materiál získaný jejich vzorkováním je možné přiřadit lengyelské kultuře (drobný pohárek z jemně plavené hlíny, okraj mísy se zesílenými plecemi). Záchranným výzkumem se podařilo doložit existenci nového výšinného sídliště v dosud málo prozkoumané zalesněné oblasti východní části Litenčické pahorkatiny.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

During the maintenance work on the Slížanská forest road, two features of the Lengyel culture were disturbed on the western edge of Troubky (Kroměříž District) in the 'Kuča' forest track. This is a new hilltop site located in the wooded area of the eastern part of the Litenčice Hills.

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Troubky-Zdislavice (k. ú. Troubky, okr. Kroměříž)

Severní okraj intravilánu, parc. č. 870/3, 870/5, 870/6, 892/3, 892/4, 2247/21, 2247/22, 2247/26, 2519.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. A31056-A31058.

Lokalizace: WGS-84: 49.2325106N, 17.2660550E

Při stavbě rodinného domu na severním okraji intravilánu Troubek (okr. Kroměříž) byl zdokumentován jediný archeologický objekt, nacházející se na východním profilu hlubokého zářezu do svahu v místě plánované novostavby. Objekt je datován na základě materiálu do průběhu trvání kultury s lineární keramikou. Dle dostupných pramenů a informací v archivech (Fišer 1976, 123-124) se jedná v rámci předmětného katastrálního území o zcela novou lokalitu.

Literatura

Fišer, Z. 1976: *Pravěk Kroměřížska. Díl II - soupis*. Rkp. disertační práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Brně. Filozofická fakulta. Uloženo: knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Summary

During the construction of a family house on the northern edge of the built-up area of Troubky (Kroměříž District), a Linear Pottery culture feature was documented in the cross-section of the construction pit.

Miroslav Popelka

Velatice (okr. Brno-venkov)

„Velatický široký“.

Neolit-eneolit. Ojedinelý artefakt. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezece.

Lokalizace: WGS-84: 49.2032094N, 16.7487464E

Při revizi mineralogické sbírky v roce 2023 upoutal pozornost autorů zprávy nález srpové čepele, která byla nalezena amatérským sběratelem na polykulturní lokalitě Velatice I. Čepel je vyrobena ze silicitu z glacienních sedimentů. Na pravé hraně ventrální strany její mediální a terminální části se nachází srpový lesk, který přesně kopíruje i patinaci uvedené části artefaktu, jinak nepatinovaného. Pozůstatky srpového lesku se nacházejí i na levé straně dorsální strany artefaktu, zde ve srovnání s ventrální stranou již s mírným náznakem patinace.

Literatura

Neuvedeno.